Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorî nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourî de anuncĭurî:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucurescî: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30cr. timbru pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorî.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunî 5 fl., pe trei lunî 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banî. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 76. **Braşov, Vinerî, 5 (17) Aprilie** **1896.**

Sobolii.

Braşov, 4 Aprilie v.

Nu de mult, vorbind la locul acesta despre uneltirile celor din compania împăciuirei, am ḑis, că décă şefii lor intriganţî n'au avut curagiul sĕ stea alăturea cu amicii lor politicĭ de odinióră pe banca acusaţilor din Cluşiu, atuncî sĕ nu mai vré sĕ jóce rol între noi, sĕ ne lase în pace şi sĕ facă bine a nu presăra câmpiile nóstre cu muşuróe de sobolĭ.

Cei ce au credut însĕ, că sobolii se vor astêmpĕra şi vor ţiné sémă de faptul, că lucrarea lor ascunsă a fost dată pe faţă şi că opiniunea publică română şi-a pronunţat în mod atât de energic verdictul ei nimicitor în contra lor, s'au înşelat. Noi înşi-ne, carî fórte de mult, ba chiar dela început am atras atenţiunea publicului român asupra acestei lucrărî de distrucţiune, nu ne aşteptam, că ei îşĭ vor sista acţiunea numai aşa, cu una cu două.

Şi în adevĕr, nu ne-am înşelat în prevederea nóstră, care era întemeiată pe-o esperienţă îndelungată.

Firul uneltirilor, ce tind la nimicirea solidarităţii naţionale, căreia partidul nostru românesc din Transilvania şi Ungaria are sĕ-i mulţuméscă esistenţa sa, se ţese nu de adî şi nu de erî, ci de doi-spre-ḑece anî încóce, de când s'a întrodus în cetatea nóstră calul Troii, ce ascundea înlăintrul sĕu „resolvarea cu orĭ ce preţ a conflictului dintre Românî şi Maghiarĭ“.

Décă în acest lung şir de anî tóte nisuinţele nóstre, de a deschide ochii celor credulĭ şi de a-i feri de seducerĭ şi desamăgirĭ, n'au putut duce la scopul dorit, ar fi fost prea sanguinică aşteptarea, ca acum, cu tóte păţaniile desastróse, prin carĭ am trecut, intriganţii sĕ nu-şĭ mai afle nicĭ un teren pentru uneltirile lor.

Nu trebue sĕ uităm, că suntem un popor cu fórte puţină scólă politică şi că, încungiuraţî din tóte părţile de elemente contrare, carî tóte se unesc în tendinţa, de-a nimici legătura de frăţiă dintre noi şi a slăbi astfel puterea nóstră de resistenţă naţională, nu este uşor lucru de-a susţiné pretutindenĭ cu destul efect disciplina naţională în sinul nostru.

Rĕmâne, dér, din nenorocire încă teren destul pentru lucrarea, ce-o fac sobolii în întunerecul nopţii, deşi avem convingerea, că în faţa puternicului sentiment naţional, de care sunt stăpânite adî massele poporului nostru, acéstă lucrare nu va puté isbuti.

Ce sĕ-i facî însĕ? Sobolii tot sobolĭ rĕmân şi décă le stricĭ icĭ un muşuroiŭ, ei îşĭ fac dincolo altul.

Informaţiile, ce le primim, ne spun, că departe de-a desarma, uneltele companiei de împăcăciune Slavicĭ-Brote desfăşură o mare activitate pentru a câştiga aderenţî ai programului cu „legea electorală europenéscă“, cu care br. Banffy ar avé sĕ ne împace.

In special ni-se spune, că mai ales într'o parte a Câmpiei, în Munţii Apusenĭ şi în părţile Aradului ei se mişcă cu mare cutezanţă cu ajutorul propagandei câtor-va preoţĭ şi că vorbesc *palam et publice*, că Românii trebue sĕ-şĭ schimbe atitudinea politică şi sĕ ia parte la viitórele alegerĭ. Ba se vorbesce chiar de alte nouĕ conventicule cu scop de-a continua opera de sobolĭ.

Mai mult însĕ, ni-se comunică, că se fac din nou marĭ sforţărĭ pentru delăturarea d-lui Dr. I. Raţiu din fruntea comitetului.

Tóte acestea dovedesc, că lucrarea de subminare se continuă şi că, décă nu se vor reculege, măcar acum, în óra a un-spre-ḑecea, bărbaţii noştri, carî ţin cu sfinţeniă la solidaritatea inaugurată la 1881, suntem în pericul de-a pierde şi puţinul, cât am dobêndit până acuma în interesul consolidărei nóstre naţionale.

In faţa acestei lucrărî primejdióse de sobolĭ, noi stăruim pe lângă ceea ce am ḑis: D-l Dr. Raţiu trebue sĕ stea nemişcat la postul sĕu şi sĕ convóce cât mai curênd conferenţa bărbaţilor de încredere ai alegĕtorilor românĭ.

CRONICA POLITICĂ.

— 4 (16) April

Scim, că în 18 Aprilie n. c., adecă Sâmbăta viitóre, se va face **alegerea noului primar al Vienei**. E ne'ndoios, că antisemiţii, carî formézĕ majoritatea membrilor municipalĭ, vor vota şi de astă-dată pentru Lueger, a căruia reuşire se póte considera astfel ca asigurată. După combinaţiile de acum Lueger va dobêndi 96 voturĭ pe când Dr. Grübl, candidatul liberalilor germanĭ, abia décă va dobêndi 40 de voturĭ. Se, ḑice, că antisemiţii sunt hotărîţĭ, ca în cas, décă Lueger n'ar fi întărit de monarch, la a treia alegere, ce va urma sĕ voteze tot pentru Lueger. Acéstă alegere ar urma în primele ḑile ale lui Maiŭ. Cercurile antisemite contézĕ cu siguranţa, că décă nu la alegerea acésta, apoi la cea următóre Lueger va trebui sĕ fiă întărit. Se svonesce, că décă Lueger nu va fi întărit acum, se va numi un funcţionar mai înalt de-al statului, care în calitate de *comisar guvernial* va conduce afacerile de primar. Consiliul comunal însĕ nu se va disolva, ci va servi de ajutor comisarului guvernial cu vot consultativ, fără de-a avé însĕ dreptul de-a aduce concluse.

*

Alaltăerĭ prinţul **Ferdinand al Bulgariei** a plecat din Constantinopole la Petersburg. Cu-o ḑi mai înainte el şi-a făcut visitele de adio pe la miniştri turcescĭ şi ambasadorĭ. Sultanul i-a făcut principelui o primire din cele mai frumóse. La prânḑul de adio, ce l'a dat în onórea lui, Sultanul a împărtăşit principelui bulgar, că l'a numit mareşal al armatei împărătescĭ turcescĭ. Marţĭ la amédĭ s'a dat *solemnela investitură*, principelui şi s'a cetit patenta lui de mareşal. La 2 óre principele Ferdinand s'a dus în uniformă de mareşal turcesc la palat spre a mulţumi Sultanului pentru numire. Audienţa a durat o óră. La $3^1/_2$ óre a urmat plecarea prinţului condus cu acelaşĭ ceremonial ca la sosire. Prinţul îmbrăcat în uniformă bulgară s'a urcat în Yachtul împĕrătesc „Sultana“. Colonia bulgară l'a acompaniat pe vaporul „Bulgaria“ până la întrarea în Bosfor, făcêndu-i sgomotóse ovaţiunĭ. In suita principelui se află ministrul-preşedinte Stoilow, ministrul de rĕsboiŭ Petrow, trei adjutanţĭ un oficer de ordonanţă, secretarul secret princiar şi şeful cabinetului politic. Patru demnitarĭ turcescĭ şi adjutanţĭ însoţesc pe principe până la Odessa, unul până la *Petersburg*.

Intîlnirea monarchilor la Viena.

Impĕratul Francisc Iosif a mers înaintea împĕratului Wilhelm la gara de Sud. După sosirea acestui din urmă, cei doi domnitorĭ s'au sĕrutat de trei-orĭ şi după acea şi a patra óră. Impĕratul Francisc Iosif a sĕrutat mâna împĕrătesei germane. Cei doi prinţĭ germanĭ, fiiĭ împĕratului Wilhelm îmbrăcaţĭ în costum de marinarĭ, au sĕrutat monarchului nostru mâna şi şi-au luat şepcile de pe cap, când împeratul le ḑise: „Puneţĭ pe cap băieţĭ!“ Cei doi prinţĭ, dintre carĭ, cel mai mic e mai tare şi mai gras, decât prinţul de corónă, au dat apoi mâna archiducilor şi archiduceselor.

După-ce au sosit la palat (Burg) împĕratul german a primit pe înalţii demnitarĭ ai curţii şi de stat. Intre cei din urmă se afla şi ministrul-preşedinte unguresc br. Banffy, precum şi ministrul a latere br. Josika în costum unguresc. La rêndul sĕu, monarchul i-a presentat şi pe ei. Impĕragerman a stat pe loc înaintea lui *Banffy*, l'a salutat, uitându-se lung în faţa lui, apoi a ḑis: „Nu-i aşa Escelenţă, că încă nu te-am vĕḑut nicĭ-odată?“, la care întrebare a rĕspuns br. Banffy: „Incă n'am avut onórea Majestate de-a Vĕ fi presentat!“ Impĕratul german a adresat tot asemenea câte-va cuvinte şi baronului *Josika*.

Tot atuncĭ împĕratul Wilhelm a salutat în modul cel mai amicabil pe ministrul-preşedinte austriac conte *Badeni* şi i-a ḑis: „Mĕ bucur fórte mult a fi făcut cunoscinţa Escelenţei Vóstre!“ După aceea l'a învitat la audienţă privată. Asemenea a primit împĕratul Wilhelm în audienţă privată şi pe baronul Banffy.

La primire ca şi la prânḑul de onóre, toţĭ miniştrii şi demnitarii ungurescĭ s'au presentat în costum maghiar. Numai séra la operă au purtat haine de salon. La prânḑul dela palat au luat parte şi cancelarul german principele *Hohenlohe* cu soţia sa; ambasadorii: contele *Eulenburg* şi *Szögyény* cu soţiile lor.

In aceeaşĭ ḑi la 10 óre séra împĕrătésa germană, *Augusta* a plecat singură cu suita sa la Berlin. Cei doi monarchĭ au petrecut'o până la gară şi apoi s'au întors în oraş.

*

„*Times*“ din Londra scrie: Impĕratul Germaniei este conducĕtorul politicei germane, în sens mai larg decât bunicul sĕu. Multe lucrurĭ, pe carĭ mai înainte le isprăveu ambasadorii, se sevĕrşesce acum direct şi definitiv de cĕtră bărbatul, în a cărui mână este ultima decisiune. Bărbaţii de stat englesĭ ar trebui sĕ urmeze mai mult esemplul împĕratului. Putem sĕ aşteptăm cu firmă încredere reînoirea triplei alianţe... Orĭ-ce s'ar fi întêmplat în Transvaal, Germania a îngrijit ca în Europa nimic sĕ nu turbure bunele raporturĭ cu Anglia.

Representaţiunea

adunării generale a foştilor grăniţerĭ din regimentul român I, către ministrul instrucţiunii Albin Csáky.

(Fine)

Noi nu putem nicĭ-decum sĕ ne convingem, despre temeinicia aserţiunii Escelenţei Vóstre, că şcólele nóstre ar fi de caracter comunal politic. Noi adecă aşa scim, că după ideia fundamentală, care ca un fir roşu trece prin tóte legile şcolastice dela inaugurarea erei constituţionale până astăḑĭ, numai acele şcóle sunt comunale, carĭ se înfiinţéză şi susţin din averea comunală orĭ din dărĭ comunale impuse tuturor locuitorilor din respectiva comună politică fără deosebire de naţionalitate şi confesiune, şi numai asupra acestor şcóle are comuna politică drept de conducere şi dispunere prin senat şcolastic ales de representanţa sa. Comuna politică nu are drept de dispunere nicĭ asupra şcólelor susţinute de stat, nicĭ asupra şcólelor susţinute de confesiunĭ, nicĭ asupra şcólelor susţinute de privaţĭ orĭ corporaţiunĭ.

In înţelesul acesta dispune în mod special şi §-ul 23 din articolul de lege XXXVIII. din 1868 şi întreg sistemul acelei legĭ.

Ba chiar şi legea despre şcólele medii din 1883 încă a admis principiul, că susţinĕtorii unei şcóle au şi dreptul de a dispune asupra ei.

Escelenţa Vóstră în înaltul rescript de sub nr. 30.145 ex 1892 binevoiţĭ a accentua mai departe, că şcólele nóstre nu se pot considera ca şcóle de reuniune, pentru-că în statutele nóstre nu se face amintire de „societate“ orĭ „reuniune“.

La acésta ne permitem a atrage atenţiunea Escelenţei Vóstre asupra, principiului care ḑice, „că litera ucide, ér spiritul dă viéţă“. E drept, că în statutul nostru nu se află cuvêntul „societate“ orĭ „reuniune“, însĕ se află în paragrafi statutelor nóstre exprimat cu alte cuvinte fórte clar tot aceea, ce se recere la construirea unei societăţĭ. Statutele nóstre în paragraf 4 vorbesc despre mai multe persóne private, adecă despre „grăniţerii şi succesorii lor legitimĭ“, carĭ în loc sĕ împartă, între sine spre scopurĭ particulare averea câştigată de dênşii, s'au unit şi lovit între sine prin statute aprobate de locul cel mai înalt, ca acéstă avere sĕ nu o împartă ci sĕ o destineze numai spre scopurĭ şcolastice“, precum se ḑice în paragraful 2, şi au statorit modul, cum au sĕ administreze şi aplice acel fond pentru înfiinţarea de şcóle poporale. *Insaşĭ împregiurarea, că noi proprietarii fondului avem statutele nóstre, dovedesce, că noi suntem reuniune, căcĭ numai pentru „reuniunĭ“ şi „societăţĭ“ se fac astfel de statute*. In statutele nóstre la §. 5 litera *a)* ocură chiar şi expresiunea de „*corp moral*“, care *în sine involvă conceptul de reuniune*.

Altcum sciut este, că după sistemele tuturor drepturilor singur cuvêntul „societate“ orĭ „reuniune“ nu se ia de criteriu la determinarea caracterului unei instituţiunĭ, că óre este ea persónă juridică orĭ morală, séu nu, ci din contră fiă-care insti-

tuţiune are sĕ se judece după întregul dispoşiţiunilor constitutive ale sale.

Prin urmare nu mai póte fi nicĭ o dubietate despre calitatea instituţiunii nóstre de corporaţiune morală séu persónă juridică identică cu o reuniune séu societate constituită cu exclusivul scop de a „înfiinţa şi organisa şcólele grăniţerilor în cuprinsul companiilor şi a decide prin representanţa generală causele lor“ (§. 38.)

Escelenţa Vóstră în înaltul rescript de sub nr. 30.145 ex 1892 binevoiţĭ a accentua, că paragraful 39 din statutele nóstre dispune apriat, că pentru administrarea mai de aprópe a şcólelor susţinute din fondul nostru trebue sĕ se înfiinţeze lângă fiă-care şcólă câte un senat şcolastic comunal, ales de representanţa comunei politice, în care se află acea şcólă, de unde ar urma, că la şcóle e nóstre trebue sĕ se aplice tot sistemul de administraţiune, care în sensul legilor existente este normativ pentru şcólele comunelor politice.

Inainte de tóte ne luăm voie a reflecta, că statutele nóstre în esemplarul românesc nu vorbesc de senat scolastic „comunal“, ci numai de „eforie“, séu „senat scolastic, şi precum dovedesce protocolul adunării nóstre generale din 1 Martie 1870 nr. 9, noi am pertractat şi conclus statutele nóstre în limba română; ceea-ce nicĭ nu se putea sĕ se întêmple altmintrelea, *căcĭ limba instituţiunii nóstre este cea românéscă, precum românesc a fost şi regimentul, ce 'l-au constituit părinţii noştri.*

Şi după-ce s'au cerut inducerea unor modificărĭ în statutul nostru, ér plenipotenţiatii noştri le-au acceptat, noi am formulat definitiv statutele, însĕ nicĭ atuncĭ nu s'au indus în esemplarul românesc cuvintele „senat scolastic comunal“, ci numai cuvêntul „eforie“. Er esemplarul românesc, pe care s'a indus preaînalta clausulă de aprobare de dto 16 Martie 1871 nu conţine cuvintele „senat scolastic comunal“, (községi iskola szék), ci numai cuvêntul „eforie“ (iskola szék). *Noi numai acest exemplar românesc 'l-am cetit în adunarea nóstră generală din 8 Martie 1871 şi numai acest exemplar 'l-am primit şi 'l-am depus în cassa institutului nostru.* Aşa-déră din paragraful 39 al statutului nostru, aşa precum este formulat în textul românesc nicĭ-decum nu se póte deduce, că ar trebui sĕ se instituéscă lângă scólele susţinute de noi nisce senate scolastice „comunale“ alese de representanţa comunelor politice.

Dér se ḑice, că în textul maghiar al originalului statutelor nóstre, pe care noi în original nu 'l-am primit, in paragraful 39 sĕ cetesc într'adevĕr cuvintele „községi iskola szék.“

Noi nu ne îndoim despre acésta, *dér nu recunóscem, că din cuvêntul „községi“ s'ar pute deduce, că senatul scolastic dela scólele nóstre ar trebui se fiă ales prin representanţa comunei politice seu „civile“.*

In tot statutul nostru nu se face nicăirĭ amintire despre comune „politice“, ceea-ce negreşit s'ar fi întêmplat, décă intenţiunea cuivu ar fi fost, ca senatul scolastic sĕ se alégă prin representaţa comunei „politice“ séu „civile“.

Amintire despre comuna politică ar fi trebuit sĕ se facă cu atât mai vêrtos, căcĭ sciut este, că în ţéra nóstră nu esistă numai comune „politice“, ci şi comune „bisericescĭ“, (egyház község, hit. község, felekezeti község), ér în statutul nostru se face amintire şi despre comune „grăniţerescĭ“.

După-ce însĕ nu ni-se spune expres, că ce fel de comune sĕ înţeleg în paragraful 39 al statutelor nóstre, trebue se recurgem la alţi paragrafi din statute cu atât mai vêrtos, că tot în paragraful 39 se vorbesce despre comunele „concernente“, carĭ nu pot fi alte comune, decât acele despre carĭ se făcuse amintire mai înainte. Paragrafii precedenţĭ însĕ vorbesc numai despre „comune“ grăniţerescĭ (§. 2), carĭ se determină şi mai precis în §. 4. prin espresiunea hotărîtóre de „comunităţi“ ale celor 12 companii.

Cu acéstă interpretaţiune legală şi consonantă cu tóte celelalte dispoşiţiunĭ ale statutelor, nu vine în contradicere nicĭ citaţiunea articolului de. lege XXXVIII din 1868, fiind-că prin acésta se prescrie numai analogia, după care are sĕ se constitue senatul şcolar comunal ales de grăniţerĭ, în ceea ce privesce mai cu sémă numĕrul membrilor din senat. Er când în paragraful 39 ni-se spune, că senatul şcolastic trebue sĕ se alégă prin „representanţa“ comunelor concernente, aci nu se ḑice, că representanţa trebue sĕ fiă a comunelor „politice“ concernente, ci a respectivelor comune grăniţărescĭ, pentru carĭ trebue sĕ se înfiinţeze şcóle „centrale“ (§ 37) în a căror senat, — tocmai pentru că sunt „centrale“ — trebue sĕ fiă representaţĭ grăniţerii din tóte comunele respectivei companie de odinióră.

Altcum sciut este, că senat şcolastic „comunal“ ales de representanţa comunei politice sĕ institue numai acolo, unde se află şcólă comunală înfiinţată şi susţinută de comuna politică. Şcólele nóstre însĕ nu sunt „comunale“, pentru-că nicăirĭ nu ocură în statutele nóstre numirea de şcóle „comunale“, apoi şcólele nóstre nu se susţin de comunele politice, ci de proprietarii fondului nostru şcolastic. Şi în fine şcólele nóstre pórtă numirea de şcóle poporale „centrale“, care numire eschide conceptul şcólei „comunale“, care este înfiinţată esclusiv pentru respectiva comună politică, ér nu pentru cultura unei anumite clase de locuitorĭ din mai multe comune.

Décă însĕ şcólele nóstre nu se numesc şi nu sunt din natura lor şcóle „comunale“, de sine urméză, că expresiunea „községi iskola szék“ din paragraful 39 al statutelor nóstre nu póte însemna un senat şcolastic ales de representanţa comunei politice, ci un senat ales de grăniţerii comunelor, pentru carĭ se înfiinţéză şcóla poporală centrală. *Décă şcólele nóstre ar fi comunale, atuncĭ paragraful 39 al statutelor nu le-ar fi pus numai sub „supraveghierea“ inspectorului şcolastic regesc, ci le-ar fi pus sub dispunerea acelui inspector şi organelor politice,* carĭ stau în raport cu comunele politice.

Etă, Escelentissime d-le ministru, *pentru-ce nu putem noi accepta* regulamentul, ce aţĭ binevoit a ni-'l comunica prin rescriptul de d-to 6 Noemvre 1892 nr. 30.145.

Acel regulament se baséză întreg pe principiul, contrar statutelor nóstre, că adecă şcólele susţinute de noi ar fi şcóle comunale, ceea-ce precum am arătat în acéstă representaţiune şi în representaţiunile adunărilor nóstre generale anterióre, nu se póte susţiné fără a se lovi în statutele nóstre, în legile esistente, şi în principiile dreptăţii şi echităţii.

Pentru aceea nicĭ ameninţarea, ce binevoiţĭ a o exprima mai pe urmă în rescriptul citat, că adecă ni-se va desfiinţa instituţiunea nóstră, nu ne póte deslipi de dreptul nostru de a dispune asupra şcólelor susţinute din averea nóstră, câştigată cu sângele şi contribuirile nóstre.

Altcum ce ne şi folosesce nouĕ aceea, că ni-se lasă prin regulamentul Escelenţei Vóstre dreptul de a administra pe lângă mare responsabilitate fondul nostru, dér nu ni-se lasă şi dreptul de a dispune asupra şcólelor susţinute de acel fond?

Pentru noi şcólele au interes, ér' nu banii, căcĭ décă banii ar fi fost hotărîtorĭ, atuncĭ acest fond 'l-am fi împărţit între noi şi nu 'l-am fi destinat pentru scop cultural.

Noi ne-am silit a ridica şcólele nóstre la starea cea mai infloritóre din tóte punctele de vedere şi acum ca recompensă pentru acésta sĕ ni-se iea aceste şcóle şi sĕ se dea sub dispoşiţiunea acelora, carĭ n'au nicĭ un drept de proprietate la ele?

Acésta, aşa credem noi, că nu ar trebui sĕ se întêmple într'un stat constituţional.

Ca totuşĭ Escelenţa Vóstră sĕ Vĕ convingeţĭ, că noi nu ne alipim de dreptul nostru de dispunere asupra şcólelor nóstre cu ceva scop reservat, am pregătit pe basa regulamentului comunicat de Escelenţa Vóstră un alt regulament, în care am spus tótă instituţiunea nóstră celei mai severe inspecţiunĭ şi controle din partea înaltului regim şi a organelor sale şcolastice, aşa, încât acea instituţiune atât în partea sa materială cât şi în partea sa spirituală, póte fi urmărită pas de pas şi împedecată în orĭ-ce moment, când s'ar abate dela legile existente şi dela statutele sale.

Acest regulament ne luăm voe a-'l alătura aci sub ·/. cu acea rugare respectuósă, ca sĕ Vĕ înduraţĭ a-'l aproba.

Décă însĕ Escelenţa vóstră nu aţĭ fi aplicat a aproba nicĭ acest regulament, atuncĭ ne rugăm sĕ binevoiţĭ a accepta modificările s'au mai bine ḑicênd întregirile induse în statutele nóstre, aşa precum se află în aclusul proiect sub ·/.2, care 'l-am făcut pe basa dreptului ce ni-se dă în paragraful 14 lit. *f)* al statutelor nóstre şi carĭ modificărĭ s'au şi primit în şedinţa de aḑĭ cu unanimitate de voturĭ.

Din şedinţa representanţei generale a fostilor grăniţerĭ din regimentul român I., ţinută la

Sibiiu, în 23 Februarie 1893.

Sinodul eparchial din Arad.

Discursul de deschidere al P. S. Sale Episcopului Aradulni **Ioan Meţian.**

(Fine).

Când şi celelalte confesiunĭ din patrie tind a ameliora dotaţiunea preoţilor lor, carĭ şi până acuma au fost şi sunt mai bine situaţĭ de cât ai noştri; atuncĭ cu atât mai mult trebue sĕ ne încordăm noi puterile a face asemenea, nu numai ca şi preoţii noştri sĕ lumineze, tot mai mult pre credincioşii bisericei nóstre, şi pentru ca sĕ pótă ţiné concurenţă cu cei ai celorlalte bisericĭ; dér' şi pentru ca sĕ nu espunem biserica străbună unor cercărĭ şi mai grele.

Sĕ nu tăinuim Domnilor deputaţĭ, că de şi de un timp încóce am făcut multe ameliorărĭ pentru toţĭ ceilalţĭ funcţionari bisericescĭ, începênd dela învĕţătorii şcólelor elementare până la profesorii institutelor superióre; însĕ pentru preoţĭ, ale căror venite au scăḑut şi scad din an în an, prea puţin s'a făcut până acuma, căcĭ afară de fondul preoţesc, de care până acuma numai puţinĭ se împărtăşesc, — măcar că ce va sĕ însemne şi acel fond modest, pentru cei 640 preoţĭ ai diecesei? şi afară de unele reducerĭ, — alta nu s'a făcut.

Tocmai de aceea situaţiunea în care sĕ află biserica nóstră, ne impune serios sĕ facem tot posibilul şi pentru ameliorarea dotaţiunii preoţimei nóstre, şi adecă deocamdată a preoţimei dela parochiele mai slab dotate; ér' după timp, pentru ameliorarea dotaţiunii şi a celei-lalte preoţimĭ din eparchie şi pentru ca sĕ o înbărbătăm tot mai mult la desvoltarea şi cultivarea simţului religios şi la apărarea marilor interese bisericescĭ, fĕcênd pe preoţii adevĕraţĭ apostolĭ ai bisericei străbune.

Sĕ nu perdem din vedere Domnilor deputaţĭ, că prin desvoltarea şi cultivarea simţului religios s'a desvoltat şi s'a cultivat în noi şi simţul de conservare; ér' décă desvoltarea şi cultivarea simţului religios se atribue, mare parte, preoţimei nóstre atuncĭ tot acestei preoţimĭ are a se atribuì şi desvoltarea şi cultivarea simţului de conservare, dealungul seclilor şi în faţa tuturor grelelor cercări câte au trecut peste némul nostru.

De aceea interesul cel mare al bisericei străbune ne impune serios a ne interesa fără întârḑiere de ameliroarea dotaţiunni preoţimei nóstre, pentru-ca şi dênsa sĕ-şĭ pótă împlini cu tótă bărbăţia şi conştienţiositatea măréţa ei chiămare. Ba şi mai mult d-lor deputaţĭ, chiar şi după ce vom fi îngrijit după putinţă de ameliorarea dotaţiunei preoţimei nóstre, o lucrare atât de măréţă şi importantă, pre cum este desvoltarea şi cultivarea simţului religios, şi prin acésta şi desvoltarea şi cultivarea simţului de conservare sĕ nu o lăsăm numai în sarcina preoţimei, ci sĕ conlucrăm şi noi cu toţii în dragoste frăţéscă la acel op măreţ al regenerărei şi al conservărei nóstre, şi anume sĕ conlucre întréga nóstră inteligenţă de sus până jos, prin cuvinte şi prin fapte; căcĭ décă s'a cerut când-va asemenea conlucrare comună şi armonică, cu atât mai imperios se pretinde acésta acuma.

Cu privire la ameliorarea dotaţiunei preoţimei un modest început vom face, d-lor deputaţĭ, décă vom aproba statutele fondului preoţesc aşa pre cum le propune adunarea generală a preoţimei, şi décă vom acorda acelui fond şi din mijlócele diecesei subvenţiunea ce o merită importanţa causei.

Rugând pe bunul Dumneḑeu sĕ ne trimită la tóte acestea şi ajutoriul sĕu cel puternic, declar sesiunea sinodului nostru eparchial ordinar pe anul 1896 de deschisă.

SCIRILE ḐILEI.

— 3 (15) Aprilie.

Vênătórea de suflete s'a început. Scim, că în budgetul acestui an s'au preliminat anumite sume ca despăgubire preoţilor pentru perderile suferite prin introducerea căsĕtoriei civile. „Dreptatea“ din Bucurescĭ află acum, că guvernul a şi început operaţiunea vênătórei de suflete printre preoţii românĭ, distribuind însu-şĭ sumele amintite între acei membri ai clerului, pe carĭ el îi află vrednicĭ de ajutorul sĕu. Inceputul l'a făcut cu trei protopopĭ din diecesa Aradului, anume: *P. Miulescu* din B. Comloş, *V. Beleş* din Rudna şi *I. Groza* din Hălmagiu, carĭ au primit *câte 200 fl.* Pre ceilalţĭ 8 protopopĭ, câţĭ se mai află în diecesa Aradului, guvernul *nu i a aflat vrednicĭ* de-a fi ajutoraţĭ. — Décă este adevĕrat, că sus amintii protopopĭ au primit ajutorul dela guvern, ei trebue sĕ fiă traşĭ la rĕspundere din partea Românilor, căcĭ ei au deschis vênătorilor de suflete calea mituirei şi corupţiunilor în sînul clerului român. Ajutórele au sĕ le împartă consistórele, căcĭ numai ele sunt chiămate de-a apreţia vrednicia preoţilor noştri, ér nu guvernul. Acésta trebue s'o scie în primul loc protopopii, chiămaţĭ de-a veghia asupra intereselor clerului şi ale bisericei.

—o—

In causa colectei pentru monumentul lui Iancu. Din Giula se scrie, că d-l D. Voniga, care încă a făcut o colectă pentru monumentul lui Iancu, dér care colectă a fost confiscată dela d-sa înainte de-a fi fost trimisă destinaţiunei, orĭ de-a fi fost înapoiată contribuitorilor, — fiind tras la rĕspundere pentru inscenarea colectei, a fost *absolvat de orĭ-ce pedépsă* din partea căpitanului de poliţiă Dr. Drechel.

—o—

Părechia regală română în Fiume. Din Fiume se telegrafiéză: Părechia regală română a venit aḑĭ din Abbazia în oraşul nostru împreună cu archiducele Iosif şi cu soţia sa pe Yachtul archiducelui. La port înalţii óspeţĭ au fost primiţĭ de guvernorul contele Battyany. Regina României s'a dus împreună cu familia archiducelui în Villa acestuia, ér regele Carol însoţit de guvernor şi de vice-primarul Gelletich a făcut o cursă prin tot oraşul spre a cunósce Fiume. Regele a visitat teatrul, palatul guvernorului, rafineriă de oleiu mineral, fabrica de torpilore şi portul pentru petroleu. Regele a voit apoi sĕ facă o visită vĕduvei contelui Andrassy, dér a renunţat la ea, aflând, că contesa e bolnavă. După acéstă cursă regele Carol s'a dus in Villa archiducelui şi după ce s'a luat acolo ceaiul s'a întors cu regina la 6½ óre séra cu vaporul la Abbazia.

—o—

Graţiărĭ din incidentul mileniului. Ministrul unguresc de justiţiă a adresat din incidentul mileniului cătră toţĭ procurorii şi directorii închisorilor provocarea, ca cel mult până la 5 Maiŭ a. c. sĕ-i presenteze o listă a acelor întemniţaţĭ, carĭ prin buna lor conduită s'au arătat vrednicĭ a fi puşĭ în libertate pe calea graţiei.

—o—

Tipăriturĭ oprite. Foile ungurescĭ aduc scirea telegrafică din Dobriţin, că

căpitanul poliţiei de-acolo a confiscat „apelurile valahe“ (ce fel de apelurĭ nu se spune), carĭ au fost rĕspândite şi în Dobriţin de către agitatorĭ valahĭ din Bucurescĭ. Scrierile agitatorice le-ar fi împărţit, adaugă numitele foi, tinerĭ universitarĭ bucurescenĭ între ascultătorii dela scólele superióre din Dobriţin.

—o—

Petractare amânată. Din Arad se raportéză, că dilele acestea s'a pertractat înaintea tribunalului de-acolo un proces politic intentat contra învĕţătorilor românĭ gr. or. Petru *Costin* şi Stefan *Hereţ* din Moroda. La pertractare a figurat ca apĕrător advocatul Dr. St. Pop. Au fost citaţĭ ca martorĭ notarul Stefan *Lele*, preotul Ioan *Gergar* şi primarul Petru *Mihuţ*. Aceştia au făcut cele mai grele fasionărĭ în contra învĕţătorilor acusaţĭ, spunênd despre ei, că prin sat ei timp îndelungat nu mai vorbiră despre nimic alt-ceva, decât despre sânge unguresc, despre foc, fulgere, trăsnete şi alte năpaste, ce are sĕ vină asupra Ungurilor. In şcólă lunĭ întregĭ numiţii învĕţătorĭ s'au ocupat numai cu propagarea urei în contra a tot ce-i unguresc. Prin comună au împărţit tipăriturĭ, în carĭ se preamăreau cei închişĭ pentru Memorand, pe tinerĭ i-au învĕţat cântărĭ argitatóre şi alte multe posne şi minunĭ. Fiind-că mărturisirile acestor trei denuncianţĭ nemernicĭ i-au plăcut cinstitului tribunal, pe toţĭ trei i-au şi jurat; alţi 20 de martorĭ, carĭ au mărturisit, că tóte aceste fasionărĭ sunt *simple născocirĭ*, n'au fost luate în sémă. Pentru a puté aduce o sentinţă osînditóre, tribunalului ii trebuiau încă câţĭ-va martorĭ agravanţĭ dér fiind-că aceştia n'au venit, *petractarea s'a amânat.*

—o—

Asentările şi emigrările. Foile budapestane spun, că continuele emigrărĭ ale poporaţiunei slovace şi rutene din părţile nordice ale Ungariei au început mai ales în anii din urmă sĕ devină ameninţătóre din punctul de vedere al asentărilor. Anul acesta în unele comitate ale Ungariei nordice nu s'au presentat la asentare *a treia parte* dintre tinerii obligaţĭ la miliţia, carĭ şĭ-au pierdut urma şi nu mai pot fi chiămaţĭ la asentare. In comitatul Ung, dintre 684 de tinerĭ obligaţĭ la miliţiă, abia s'au presentat la asentare 372, adecă abia a treia parte, ér *celelalte douĕ părţĭ au emigrat.* Cifrele acestea vorbesc de sine.

—o—

Studiul medicinei în seminariile teologice. Din Petersburg se telegrafézā, că ministrul rus al instrucţiunei publice inteţionézā sĕ înfinţeze un curs de doi anĭ pentru studiul medicinei în seminarul teologic de-acolo. Elevii classei a V-a şi a VI-a vor studia medicina în locul limbei latine şi grecescĭ.

—o—

Darurĭ de adio. Sultanul a dăruit la despărţire prinţului Bulgariei cincĭ cai arabicĭ şi alte obiecte scumpe; asemenea a făcut darurĭ şi celor din suita Sa. Principele bulgar a făcut asemenea cadourĭ frumóse suitei sale turcescĭ şi servitorilor.

—o—

Noi baccilĭ. In pescĭ morţĭ s'a aflat nisce baccilĭ numiţĭ: „*Baccillus piscidicus*“, carĭ décă intră în organismul omului, causézā bolnăvirea luĭ. Aceştĭ baccilĭ sĕ prăpădesc numai la 60—65% C.

—o—

Diletanţii românĭ din Orăştiă arangézā Dumineca în 7 (19) Aprilie c. o nouă representaţiă teatrala predând piesa: „*Totul pentru ochii lumii*“ séu „Cum sĕ îmbată lumea cu apă rece“. Comediă în 2 acte de *Labiche*, localisată de Virgil Oniţiu. Inceputul la 8 óre séra. Intrarea de persónă: locul I: 80 cr.; locul II: 60 cr.; parterre 40 cr.; galerie 20 cr. Bilete de intrare se află de vêndare la d-nii S. Corvin şi Fiiu şi séra la cassă. Venitul curat este destinat pentru fondul „Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedórei“. După representaţiune: petrecere cu joc.

Persónele vor fi representate prin: P. Bariţiu, d-ra Roma V. Lucaciu, Remus Dobo de Ruszka, I. Moţa, d-na Maria P. Bariţiu, d-ra Veturia Vlad, Ioan M. Corvin, d-ra Lucreţia Piso, d-ra Olga Romoşan, I. Dorca şi A. Corvin.

—o—

Hotărîrile asociaţiunei medicilor din Braşov.

Medicii din Braşov s'au constituit — în aşteptarea înfiinţărei prin stat de camere medicale — într'o asociaţiune medicală şi au stabilit regule generale cu privire la pracsa lor medicală sub titlul de: *Datoriile şi drepsurile medicilor din Braşov.*

Prin acésta ei au încercat a stabili marginile atribuţiunilor şi datoriilor lor faţă de public şi faţă de ei înşi-şĭ. Tot-deodată însĕ ei cer, ca drepturile, ce le au în puterea legilor esistente, sĕ se respecteze de public mai mult, de cum se întêmplă acum.

In cele ce urmézā vom comunica unele din hotărîrile cele mai importante, acceptate de toţĭ medicii din Braşov, întru cât ele privesc şi interesézā publicul.

Conclusiunile medicilor sunt formulate în şépte capitole.

Capitolul I. tractézā despre datoriile medicilor din Braşov în scop de-a menţine demnitatea breslei medicale. Din acest capitol vom releva conclusiunea, că medicul nu trebuesce sĕ accepteze mulţumirĭ publice, adecă prin diare, pentru ajutorul medical şi pentru resultatele obţinute în tratamentul medical. Conform acestei hotărîrĭ, redacţiunile diarelor din Braşov au fost rugate în mod oficial, ca de aci înainte sĕ nu mai publice astfel de mulţămirĭ publice la adresa medicilor nicĭ chiar în colóna anunţurilor.

Capitolul II. se ocupă cu datoriile medicilor din Braşov faţă de clienţii altor medicĭ. Al treilea capitol stabilesce procedeul în casurĭ de înlocuirĭ şi contraservicii între medicĭ.

Capitolul IV tractézā despre drepturile medicilor. Acest capitol, fiind cel mai important, îl publicăm in tot cuprinsul lui:

Medicul, care are sĕ îndeplinéscă vis-a-vis de bolnavĭ datorii atât de importante şi dificile şi care fórte adese-orĭ este nevoit sĕ sacrifice comoditatea, bunăstarea şi sanĕtatea pentru a da ajutor acelora, la al căror pat este chiămat, are negreşit şi el dreptul sĕ aştepte şi sĕ pretindă chiar, ca pacienţii din partea lor sĕ apreţieze datoriile, ce trebue sĕ aibă faţă de consilierii lor medicalĭ.

Toţĭ medicii fac fórte adese-orĭ şi fără a şovăi servicii gratuite; cu tóte acestea simţul de echitate cere, ca asemenea servicii gratuite sĕ aibă o limite. Serviciile medicilor nu se pot considera singur numai din punct de vedere umanitar. Medicul este avisat la o recompensă bănéscă.

Étă ce dice Billroth în acéstă privinţă: „Medicii pot printr'o conlucrare comună sĕ „facă cu încetul educaţiunea publicului, „pentru a-l face sĕ înţelégă, că medicul „este şi el un muncitor, care muncesce mai „mult ca 8 óre pe di, fără a avé rĕpaosul „de Dumineca (şi fără rĕpaos de nópte am „puté sĕ adaogăm). Pentru asemenea muncă „trebuesc negreşit sĕ fiă despăgubit“.

Noi, medicii, vom continua a face şi pe viitor servicii umanităţii, însĕ asemenea servicii trebue sĕ le considerăm ca un frumos privilegiu al meseriei nóstre, ér nu ca o datoriă apăsătóre, nelimitată în pretensii şi care de altcum nicĭ legea n'o înţelege şi nicĭ nu o pretinde astfel. Noi nu trebue sĕ permitem, ca umanitatea sĕ se facă pe contul nostru.

Basa, pe care sunt întemeiate dreptele pretenţiunĭ ale medicilor, este însu-şĭ §. 46 al legii sanitare din a. 1876, în care se dice: Un medic autorisat sĕ esercite practica medicală este obligat în casurĭ de bóle grabnice şi periculóse sĕ dea primul ajutor medical. Aceste servicii trebue însĕ *plătite.* Medicul este prin urmare îndreptăţit, după cum se dice în lege clar şi lămurit, sĕ pretindă pentru serviciile sale o remuneraţiune corĕspundĕtóre. Nu póte fi decĭ silit pe cale legală sĕ caute bolnavii sĕracĭ gratuit.

Legea prevede, că căutarea medicală gratuită a bolnavilor sĕracĭ cade în sarcina comunelor, la noi aşa-dér în sarcina oraşului Braşov. La noi medicii plătiţĭ de oraş, adecă medicii oraşului şi ai spitalului sunt obligaţĭ sĕ caute în mod gratuit bolnavii sĕracĭ.

Serviciul sanitar public în Braşov s'a organisat în timpul din urmă în modul următor:

Căutarea medicală a bolnavilor sĕracĭ se face în Braşov prin medicii oraşului, prin consultaţiunĭ gratuite pentru bolnavii ambulanţĭ în spitalul orăşenesc, ér cei afectaţĭ de bóle grave sunt primiţĭ gratuit în spitalul civil. Pentru bolnavii nu tocmai lipsiţĭ îngrijesc diferitele reuniunĭ pentru îngrijirea şi ajutorarea bolnavilor; pentru bóle grabnice şi accidente extra-ordinare (lesiunĭ, casurĭ de bóle repentine, nenorocirĭ etc.) esistă un serviciu permanent în spitalul civil, care dă ajutorul medical prim, nu numai bolnavilor din spital, ci stă la dispoziţiune întregei populaţiunĭ.

In urma acestei regulărĭ a serviciului sanitar public, medicii, carĭ au clientelă privată şi chiar şi medicii, carĭ stau în serviciul oraşului, décă nu intervin în mod oficios, sunt pe deplin îndreptăţiţĭ a pretinde pentru serviciile lor dela bolnavĭ, carĭ sunt în stare de a plăti un onorar corĕspundĕtor, fără ca prin acésta sĕ fie bănuiţĭ, că nu sunt umanĭ.

Medicii din Braşov au fixat până la regularea chestiei onorarului prin stat onorarul medical minimal pentru bolnavĭ, care pot plăti în modul următor:

1. Familiile, carĭ au medicul lor de casă, plătesc medicului pentru serviciile medicale în decursul unui an o sumă anumită fixată după înţelegere reciprocă. Acest onorar nu póte însĕ se fiă redus, când s'ar întêmpla, ca în unii anĭ familia sĕ facă mai rar apel la serviciile medicului.

2. O visită la un pacient, care nu are medicul sĕu de casă, séu cu anul, urmézā a se plăti cu cel puţin 1 fl. în timpul dilei, şi cu cel puţin 2 fl. în timpul nopţii. Deosebit de acésta, clientul este obligat a pune la dispoziţiunea medicului o birje, orĭ de câte-orĭ distanţa la domiciliul pacientului va fi mai mare de un chilometru.

3. Pentru consultaţiunĭ, la carĭ participă 2, 3 séu mai mulţĭ medicĭ urmézā a se plăti fiă-cărui medic, inclusiv medicului curant, câte 5 fl. Aceste sume se vor achita îndată după terminarea consultaţiunei.

4. Tratamentul medical dat de 2, 3 séu mai mulţĭ medicĭ în curs de timp mai îndelungat urmézā a se plăti conform înţelegerei stabilite de mai 'nainte.

5. O consultaţiune în locuinţa medicului, în órele lui de consultaţiune, se va plăti cu cel puţin 50 cr.

6. Pentru operaţiunĭ mai marĭ inclusiv casurile obstetricale (facerile) urmézā ca onorarul sĕ se stabiléscă, pe cât se va puté, înainte de facerea operaţiunei. Onorarul minim va fi în tot casul de 10 fl. pentru medicul operator şi de 5 fl. pentru fie-care din medicii asistenţĭ. Tratamentul ulterior al pacientului operat se va plăti deosebit.

7) Pentru certificate medicale se va plăti o tacsă de 1—5 fl.

In casul când clientul nu va fi plătit medicului onorarul nicĭ după 4 sĕptĕmânĭ contate dela data 1 Ianuarie a fiă-cărui an, medicul va fi în tot dreptul sĕ invite pe client sĕ-şĭ plătéscă datoria.

Décă o asemenea invitare va rĕmâné fără resultat, medicul va puté sĕ însărcineze pe advocatul asociaţiunei medicilor cu încasarea datoriei.

Din acest punct de vederea asociaţiunea crede, că este în interesul medicilor de a-şĭ comunica reciproc numele persónelor şi familiilor, carĭ sunt rĕi platnicĭ séu carĭ încércă a se sustrage cu desĕvîrşire îndatoririlor, ce au faţă cu medicii, carĭ iau tratat. (Infiinţarea unei cărţĭ negre.)

Capitolul al 5-lea al regulamentului stabilesce raportul între medici la consilii. Relativ la consultaţiunile, ce se dau de medicĭ străinĭ, adecă de medicĭ, carĭ nu sunt autorisaţĭ de a esercita în Braşov profesiunea medicală, sunt a se observa dispoziţiunile cuprinse în art. 52 al legei sanitare.

Copitolul al 6-lea tractézā despre regularea diferendelor între membrii asociaţiunei medicale printr'un juriu.

Capitolul al 7-lea (ultimul) indică întrunirile medicale ca mijloc de convenire şi cunoscinţe între medicii din Braşov.

DIVERSE.

25 de anĭ în Siberia. Diarele din Budapesta spun, că în dilele aceste s'a presentat acolo un bărbat cu numele Iacob *Kothon*, care a petrecut 25 de anĭ în Siberia. Kothon s'a născut în Litvania la anul 1844 şi în etate de 19 anĭ, cu rangul de sublocotenent, a luat parte la luptele pentru libertate a Polonilor din 1863. In luptă Kothon a fost rănit de un glonţ şi a rĕmas pe câmpul de bătaiă. Ruşii l'au prins şi după-ce 'i-s'a vindecat rana, tribunalul din Vilna l'a osêndit pe viéţă la muncă silnică. In 15 Maiŭ 1864, dimpreună cu mai multe sute de prisonerĭ, a fost transportat în satul Helovka din Siberia. După 2 anĭ însĕ a desertat din Helovka, dér abia a ajuns până în comuna Tomskig şi-l şi prinse poliţia, predându-l regimului din Irkuţki şi de-aci a fost transportat în comuna Kamilte. De-acĭ Kothon érăşi a fugit, dér la Moskova din nou a fost prins şi dus în în Vercholensk. Acĭ a stat Kothon 4 anĭ şi cu mare nĕcaz şi-a adunat 1500 ruble. De acĭ a scăpat şi a ajuns până la Grodnov, dér când era sĕ trécă graniţa rusécă, păzitorii ruşĭ l'au prins şi predat judecătoriei. A fost dus în Tarbogatai şi acĭ încă şi-a câştigat câte-va parale, ca sĕ pótă scăpa érăşĭ. In Tarbogatai a stat 17 anĭ şi în timpul acesta şi-a adunat 4000 rubele. Acum a desertat a 4-a óră şi a ajuns în linişte până în Petersburg şi de-acĭ până în Paris. Nenorocitul om a avut acum a se lupta cu alte nĕcasurĭ căcĭ nu avea cu ce sĕ se îmbrace şi sĕ mânce. Poliţia, când a aflat, că a fugit din Serbia, începu sĕ-l urmăréscă. Din Paris s'a dus în Germania sudică. Acĭ a putut trăi mai în linişte şi ţiné prin oraşe prelegerĭ din tristele sale esperienţe şi aventurĭ de prin Siberia, şi avea un venit, din care putea sĕ se susţină. In Berlin a ţinut o prelegere, la care a ascultat până în fine şi contele Szuvalow, un delegat rus, care a denunţat pe Kothon la guvernul rusesc. Urmările acestei denunţărĭ au fost, că Kothon a fost prins şi pentru lesamajestate a fost închis pe 6 lunĭ, apoi a fost dat peste graniţa Austriei Kothon s'a dus în Viena şi aicĭ încă a voit sĕ ţină prelegerĭ, dér poliţia nu i-a conces. Sĕrăcind cu totul, nenorocitul refugiat din Viena a venit pe jos până în Budapesta.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 April 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.10
Renta de coróne ung. 4%	99.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	123.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	96.90
Bonurĭ rurale croate-slavone	96.80
Imprum. ung. cu premii	158.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	140.—
Renta de hârtie austr.	100 20
Renta de argint austr.	101.20
Renta de aur austr.	122.45
Losurĭ din 860	146.50
Acții de ale Băncei austro-ungară.	984.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	388.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	360.10
Napoleondorĭ	9.55
Mărcĭ imperiale germane	58.86½
London vista	120.40
Paris vista	47.32½
Rente de coróne austr. 4%	101.20
Note italiene	44.10

Cursul pietei Brașov.

Din 16 April 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.51	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.45	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.52	Vênd.	9.55
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	127.½	Vênd.	1.28
Mărcĭ germane	Cump.	58.40	Vênd.	59.05
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	10.90
Soris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nrul **3027**—1896.

PUBLICAȚIUNE.

In magasinul principal orășenesc de lemne **sunt de a se vinde 838 bucățĭ de lemne de stejar uscat** cu un cuprins de 399·788 m³.

Reflectanții au de a-șĭ **așterne** cel mult **pănă în 25 Aprilie a. c. la 12 óre** înainte de prând la oficiul orășenesc forestieral ofertele provĕdute cu timbru de 50 cr. și cu dechierațiunea că oferentului îi sunt cunoscute condițiunile de oferte, carĭ de alt-cum se află în decursul órelor oficióse la amintitul oficiu spre esaminare, și că se supune lor.

Pertractarea de oferte se va ținea în amintita di la 12½ óre la oficiul orășenesc forestieral.

Ofertul are sĕ conțină și parale gata un vadiu de 5% din suma oferată.

In oferte este de a se aminti numele și locuința oferentului cu acuratețâ.

Brașov, 9 Aprilie 1896.

958,1—2 **Magistratul orășenesc.**

Nr. 2585/96.

PUBLICAȚIUNE

Representanța comunală orășenéscă a decis în ședința din 11 Martie a. c., ca spre scopul scutirei canalului conducerei apei din curmătură în contra surpăturilor de pămênt lângă realitatea lui Constantin Arsu, în lungime de 12 metri și de-alungul drumului în lungime de 5 metri, sĕ se construeze un did din beton cu un fundament de petri de ⅓ înălțime și, pentru abaterea apei netrebuincióse din puțul A. B. de pe realitatea expropriată dela G. Roșiu, un tunel în suma preliminată cu 1239 fl. 57 cr.

Asupra predărei acestor lucrărĭ se va ține **Lunĭ în 20 Aprile a. c.** la oficiul orășenesc economic o pertractare scripturistică de oferte.

Reflectanții au de a'șĭ preda cel mult până în 20 Aprile a. c. la prând (12 óre) în oficiul deja amintit referitórele oferte scripturistice, sigilate, provĕdute cu timbru de 50 cr. și cu vadiu de 5% din suma preliminată sus amintita.

Tot-deodată au ca sĕ conțină ofertele dechiarațiunea, cumcă oferentului 'i sunt cunoscute condițiunile de ofertă și acele contractuale și că sĕ supune lor.

Preliminarul, planul, condițiunile de oferte și acele contractuale se pot esamina la amintitul oficiu economic.

Brașov, 1 Aprilie 1896.

953,2—2. **Magistratul orășenesc.**

☛ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria **Nicolae Ciurcu.**

Avis!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octombre 1895.

Budapesta—Aradŭ—Teiușŭ

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ accel.	Trenŭ de persón.				Trenŭ de persón.	Trenŭ accel.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtu
		10.—	8 05	2.15	pl.	Viena	sos.	6.02	7.20	3.—		
		8.05	1.55	10.—		Budapesta		7.35	1.20	6.30		
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37		Șolnocŭ		4.31	11.22	3.—	9.30	11.35
9.10	8.42	3.55	6.05	6.10	sos.	Aradŭ	pl.	11.30	8.20	9.45	5.18	3.56
2.30	7.25	4.30	7.05	6.30	pl.		sos.	11.—	8.10	8.55		7.—
2.44	7.42	4.42		6.40		Glogovațŭ		10.48		8.44		6.47
3.15	8.20	5.03		7.07		Gyorok		10.25		8.20		6.18
3.32	8.39	5.14		7.18		Paulișŭ		10.11		8.08		6.02
3.58	8.58	5.32	7.50	7.35		Radna-Lipova		9.58	7.29	7.56		5.47
4.30		5.50		7.58		Conopŭ		9.25		7.24		5.09
4.50		6.12		8.14		Berzava		9.09		7.07		4.50
5.40		7.—	8.51	8.56		Soborșinŭ		8.21	6.33	6.26		4.—
		7.28	9.10	9.24		Zam		7.45	6.07	5.40		
		7.54		9.50		Gurasada		7.18		5.19		
		8.10	9.34	10.06		Ilia		7.08	5.44	5.08		
		8.28		10.24		Branicĭca		6.44		4.42		
	4.47	8.54	10.—	10.50		Deva		6.02	5.17	4.10	11.32	
	5.04	9.08	10.11	11.04		Simeria (Piski)		6.05	5.05	3.59	11.16	
	6.10	10.06	10.37	11.43		Orĕștie		5.09	4.40	3.18	10.37	
	6.39	10.29		12.06		Jibotŭ		4.14		2.56	9.03	
	7.11	10,53		12.30		Vințul de-jos		4.22		2.32	9.12	
	7.28	11.07	11.01	12.44		Alba-Iulia		4.04	3.59	2.14	8.53	
	8.13	11.54	11.10	1.02	sos.	Teiușŭ	pl.	3.19	3.35	1.35	8.11	8.55

Budapesta, gara de vest—Rușava—Vêrcerova

Orient. Expres	Trenŭ de persón.	Trenŭ accel.	Trenŭ de persón.	Trenŭ accel.				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Orient. Expres	Trenŭ accel.	Trenŭ de persón.
8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl.	Viena	sos.	5.50		7.02	7.05	6.45
Vinerĭ												
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	pl.	Budapesta	sos.	6.30	10.20	2.10	1.25	8.02
Circul. numai Sâmb.	10.30	3-41	9.21	11.15	sos.	Czegléd	pl.	4.19	8.21		12.11	6.01
	10.40	3.46	9.03	11.21	pl.		sos.	4.04	8.13		12.06	6.—
4.43	1.47	5.49	12.52	1.20	sos.	Seghedinŭ	pl.	12.53	5.10	10.50	10.01	2.31
4.49	2.12	5.55	1.30		pl.		sos.	12.26		10.45	9.53	2.11
6.03	5.05	7.54	4.59		sos.	Timișóra	pl.	9.20		8.55	7.50	11.—
												Trenŭ mixtu
6.47	6.15	8.02	5.52		pl.		sos.	8.28	7.13	8.49	7.42	3.30
	7.26	8.49	6.57			Topolovețŭ		7.25	5.53	Circulédă numai Lunia	6.56	1.58
	8.21	9.23	7.42			Lugoșŭ		6.48	5.10		6.28	12.58
	9.33	10.25	9.10			Caransebeșŭ		3.39	4.05		5.39	11.01
		11.15	10.02			Teregova		4.35			4.40	8.07
			11.37			Mehadia		3.15				5.34
11.05		12.28	11.47			Băile-Herculane		3.02		4.35	3.23	5.12
		12.39	11.59			Topletŭ		2.46			3.08	4.46
11.31		12.56	12.16		sos.	Rușava	pl.	2.21		4.05	2.51	4.10
11.37		1.11	12.31		pl.		sos.	1.09		3.49	2.19	
11.45		1.20	12.40			Vêrcerova		1.—		3.40	2.10	
10.55		1.40				Bucurescĭ		11.25		7.10 Dumin.	5.50	

Brașovŭ—Chezdi-Oșorheiu

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu	trenŭ de persón.				trenŭ mixtu	trenŭ de persón.	trenŭ mixtu
4.50	8.50	3.10	pl.	Brașovŭ	sos.	8.19	1.50	7.20
5.36	9.33	3.43		Prejmerŭ		7.41	1.20	6.42
6.49	10.46	4.35		Sepsi S. Georg.		6.35	12.29	5.36
8.33	12.40	5.55		Covasna		4.55	11.13	3.51
9.19	1.26	6.32	sos.	C.-Oșorheiu	pl.	4.—	10.30	2.45

Simeria (Piski)—Petroșeni—Lupenĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu				trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ de persón.	trenŭ mixtu
	6.10	11.28	4.20	pl.	Simeria	sos.	10.33	3.24	8.47	
	7.31	12.48	6.03		Hațegŭ		9.05	2.03	7.34	
	9.55	3.40	9.05	sos.	Petroșenĭ	pl.	6.10	11.25	5.25	
5.15	10.15	4.05		pl.		sos.		9.48	4.54	8.38
6.20	11.27	5.10			Vulcanŭ			8.57	3.56	7.47
6.40	11.50	5.30		sos.	Lupenĭ	pl.		8.25	3.21	7.15

Nota: Orele însemnate în stânga stațiunilorŭ suntŭ a se ceti de susŭ în josŭ, cele însemnate îndrĕpta de josŭ în susŭ. Numerii în cuadrațĭ cu linii mai negrii însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.